

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Неизменяемые существительные в русском языке:
семантический и грамматический аспекты
(на материале «Современного словаря несклоняемых слов
русского языка» И. Д. Успенской)»**

Лукашевич Валерия Сергеевна

Научный руководитель –
доцент
Долбик Е. Е.

РЕФЕРАТ

Объём работы: 83 страницы, 23 источника.

Ключевые слова: НЕСКЛОНЯЕМЫЕ СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫЕ, СЕМАНТИЧЕСКАЯ КЛАССИФИКАЦИЯ, ГЕНЕАЛОГИЧЕСКАЯ КЛАССИФИКАЦИЯ, ГРАММАТИЧЕСКАЯ КЛАССИФИКАЦИЯ, ЗАИМСТВОВАННЫЕ СЛОВА, СЛОВАРЬ НЕСКЛОНЯЕМЫХ СЛОВ, КАТЕГОРИЯ РОДА.

Цель работы – выявить основные группы неизменяемых имен существительных с точки зрения их семантики, происхождения, грамматических характеристик.

Методы исследования: метод сплошной выборки, количественный, наблюдение, описание.

Результаты работы: выборка из «Современного словаря несклоняемых слов русского языка» И. Д. Успенской составила 2333 слова. Установлена наиболее многочисленная группа лексем с точки зрения их семантики: несклоняемые существительные, характеризующих человека как общественное существо (1000 слов). Подавляющее число несклоняемых существительных представляют собой заимствования из других языков (выявлены заимствования из 58 языков). Чаще всего встречаются заимствования из французского (362 слова), итальянского (289 слов), английского (222 слова), испанского (105 слов), латинского (102 единицы), японского (122 заимствования) языков. С точки зрения родовой принадлежности большинство неизменяемых существительных относится к среднему роду (1089 слов). Для целого ряда слов род определяется неоднозначно.

Практическая значимость: результаты исследования могут быть использованы при изучении лексики русского языка (лексика с точки зрения происхождения, тематическая классификация лексики), морфологии (грамматические категории имени существительного).

РЭФЕРАТ

Аб'ём працы: 83 старонкі, 23 крыніцы.

Ключавыя словы: НЕСКЛАНЯЛЬНЫЯ НАЗОЎНІКІ, СЕМАНТЫЧНАЯ КЛАСІФІКАЦЫЯ, ГЕНЕАЛАГІЧНАЯ КЛАСІФІКАЦЫЯ, ГРАМАТЫЧНАЯ КЛАСІФІКАЦЫЯ, ЗАПАЗЫЧАНЫЯ СЛОВЫ, СЛОЎНІК НЕСКЛАНЯЛЬНЫХ СЛОЎ, КАТЭГОРЫЯ РОДУ.

Мэта работы – выявіць асноўныя групы нязменных назоўнікаў з пункту гледжання іх семантыкі, паходжання, граматычных характарыстык.

Метады даследавання: метады суцэльнай выбаркі, колькасны, назіранне, апісанне.

Вынікі працы: выбарка з «Сучаснага слоўніка нескланяльных слоў рускай мовы» І. Д. Успенскай склала 2333 словы. Устаноўлена найбольш шматлікая група лексем з пункту гледжання іх семантыкі: нескланяльныя назоўнікі, якія характарызуюць чалавека як грамадскую асобу (1000 слоў). Пераважная колькасць нескланяльных назоўнікаў уяўляюць сабой запазычаныя з іншых моў (выяўлены запазычаныя з 58 моў). Часцей за ўсё сустракаюцца запазычаныя з французскай (362 словы), італьянскай (289 слоў), англійскай (222 словы), іспанскай (105 слоў), лацінскай (102 адзінкі), японскай (122 запазычаныя) моў. З пункту гледжання родавай прыналежнасці большасць нязменных назоўнікаў адносіцца да ніякага роду (1089 слоў). Для цэлага шэрагу слоў род вызначаецца неадназначна.

Практычная значнасць: вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны пры вывучэнні лексікі рускай мовы (лексіка з пункту гледжання паходжання, тэматычная класіфікацыя лексікі), марфалогіі (граматычныя катэгорыі назоўніка).

ABSTRACT

Thesis: 81 pages, 23 sources.

Key words: INDECLINABLE NOUNS, SEMANTIC CLASSIFICATION, GENEALOGICAL CLASSIFICATION, GRAMMAR CLASSIFICATION, BORROWED WORDS, DICTIONARY OF INDECLINABLE WORDS, CATEGORY OF GENDER.

The purpose of the work is to identify the main groups of indeclinable nouns in terms of their origin, semantics and grammatical characteristics.

Research methods: continuous sampling method, quantitative method, observation, description.

The results of the work: the sample from "Modern Dictionary of Indeclinable Words of the Russian Language" by I. D. Uspenskaya made up 2333 words. The most numerous group of lexemes is established from the point of view of their semantics: indeclinable nouns, characterizing a person as a social being (1000 words). The overwhelming number of indeclinable nouns is borrowings from other languages (borrowings from 58 languages are identified). The most common borrowings are from French (362 words), Italian (289 words), English (222 words), Spanish (105 words), Latin (102 units), Japanese (122 borrowings). From the point of generic belonging, most of the indeclinable nouns are of the neuter gender (1,089 words). For a number of words the gender is determined ambiguously.

Practical significance: the results of the research can be used in the process of study the Russian language vocabulary (thematic classification of the vocabulary and its origin) and morphology (noun grammatical categories).